

בבית המשפט העליון

בש"מ 4213/21

לפני : כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המבקשים :

1. אורי השילוני
2. איתי סער
3. אורן שמש
4. יוחאי זס
5. רז יוחאי

נ ג ד

המשיבים :

1. ועדת המשנה של המועצה הארצית לתכנון ובניה
2. הועדה המחוזית לתכנון ובניה צפון
3. הועדה לתכנון ובניה גלבע
4. חוות טורבינות גבע, שותפות מוגבלת
5. חוות טורבינות כפר יחזקאל, שותפות מוגבלת
6. חוות טורבינות עין חרוד
7. סיגל בן עוז נציגת שר התיירות
8. סולימן זועבי נציג שר החקלאות
9. שלמה פייבלוביץ נציג שר השיכון
10. שחר תמיר
11. קבוצת טורבינות לא הכל ירוק
12. אקסל לוין
13. אברהם שפירא
14. אגודת כפר יחזקאל מושב עובדים
15. קבוצת גבע
16. עין חרוד איחוד קבוצת פועלים להתיישבות שיתופית בע"מ
17. יפתח נבות
18. מרדכי בצרווי
19. נדב רז
20. נעמי גושן
21. תמיר בלאס
22. אבירן אלדמע
23. דוד גלזנר
24. אחמד זועבי

**בקשה מיום 15.6.2021 להארכת המועד להגשת
ערעור; הודעה ובקשה מיום 16.6.2021 מטעם
המשיבות 4-6, 14 ו-16; הודעה מיום 17.6.2021**

**מטעם המבקשים; תשובה לבקשה להארכת
מועד מטעם המשיבים 1-2 ו-7-9 מיום
17.6.2021; תשובת המשיבות 4-6, 14 ו-16 מיום
17.6.2021**

החלטה

1. הבקשה שבכותרת, להארכת המועד להגשתו של ערעור בזכות, הוגשה יום אחד טרם חלוף המועד להגשתו של הערעור והומצאה לצדדים ביום האחרון להגשת הערעור. האם, בנסיבות אלה ונוכח נימוקי הבקשה, יש מקום להיעתר לבקשה ולהאריך את המועד להגשתו של הערעור?

טענות הצדדים והשתלשלות העניינים

2. עסקינן בבקשה להארכת המועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים מיום 2.5.2021 בעת"מ 39441-12-20 (להלן: פסק הדין), וזאת עד ליום 14.7.2021. בבקשה נטען כי הארכת המועד נדרשת למבקשים נוכח חילופי ייצוג, ריבוי החומר בתיק והצורך לגייס כספים מהציבור לטובת הגשת הערעור. עוד נטען כי גורם נוסף לעיכוב הוא מבצע "שומר החומות".

3. לצורך הכרעה בבקשה אין מנוס מתיאור השתלשלות העניינים שאירעה לאחר הגשתה. בהחלטתי מיום 15.6.2021, הוא יום הגשת הבקשה להארכת מועד, הוריתי כי המשיבים רשאים להגיש תשובה לבקשה עד ליום 16.6.2021 בשעה 13:00. אולם, בהודעה שהוגשה מטעם המשיבות 4-6, 14 ו-16 (להלן: המשיבות) ביום 16.6.2021 נטען כי הבקשה להארכת מועד לא הומצאה להן וכי חרף ניסיונות חוזרים ונשנים מצד בא-כוח המשיבות, לא עלה בידיו להשיג את בא-כוח המבקשים על-מנת שימציא להם את הבקשה. בבקשה שהוגשה מאוחר יותר באותו יום מטעם המשיבים 1-2 ו-7-9 (להלן: משיבי המדינה), נטען כי הבקשה להארכת מועד הומצאה להם רק באותו יום בשעות הבוקר, ולפיכך התבקשה ארכה להגשת תשובה לבקשה עד ליום 17.6.2021.

4. נוכח האמור, בהחלטתי מיום 16.6.2021 הוריתי לבא-כוח המבקשים להבהיר האם ומתי המציא את הבקשה להארכת מועד למשיבים השונים. בהודעתו מיום

17.6.2021 טען בא-כוח המבקשים כי שלח טיוטה של הבקשה לחלק מן המשיבים עובר להגשתה וזאת לצורך קבלת עמדתם. אולם, הבקשה להארכת מועד בנוסחה הסופי כפי שהוגשה לבית משפט זה הומצאה להם רק ביום 16.6.2021 בשעות הבוקר. משכך, בהחלטתי מיום 17.6.2021 הוריתי כי המשיבים רשאים להשיב לבקשה להארכת מועד להגשת ערעור עד ליום 23.6.2021.

5. המשיבות מתנגדות לבקשה להארכת מועד. משיבי המדינה מתנגדים אף הם לבקשה אך מסיבות קולגיאליות הם לא התנגדו להארכת מועד בת ימים ספורים לצורך הגשת הערעור.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשה, בתשובות לה ובשאר החומרים שהונחו לפניי, הגעתי לכלל דעה כי דין הבקשה להידחות.

המועד להגשת הערעור

7. בפתח הדברים ונוכח טענות המבקשים בעניין זה, אציין כי בהינתן שהמועדים להגשת הליכים ערעוריים על פסקי דין והחלטות של בית המשפט לעניינים מינהליים קבועים מפורשות בתקנה 33 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000 (להלן: תקנות בתי משפט לעניינים מינהליים), הרי שאין מקום להחיל על המועד להגשת ערעור על פסק הדין את הוראות תקנה 137(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי 2018) (להרחבה ראו: בש"מ 3387/21 חברת ארגון המובילים אטיאס משה בע"מ נ' מועצה מקומית חצור הגלילית, פסקאות 3-5 (20.6.2021)).

8. המועד להגשת ערעור על פסק הדין קבוע, כאמור, בתקנה 33(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים שלפיה "המועד להגשת ערעור בזכות על פסק דין של בית המשפט הוא ארבעים וחמישה ימים". פסק הדין ניתן ביום 2.5.2021, ומכאן שהמועד האחרון להגשת הערעור הוא יום 16.6.2021. היינו, הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק הדין הוגשה לבית המשפט יום אחד בלבד טרם חלוף המועד להגשת ערעור על פסק הדין, אך הומצאה לצדדים למחרת היום, היינו ביום האחרון להגשתו של הערעור.

האם מתקיימים בענייננו "טעמים מיוחדים" להארכת מועד?

9. כידוע הארכת מועד להגשתו של ערעור תינתן רק בהתקיימם של "טעמים מיוחדים שיירשמו" (תקנה 38 לתקנות בתי המשפט לעניינים מינהליים). מושכלות יסוד הן כי במסגרת ההכרעה בבקשה להארכת מועד יש לשקול את מכלול נסיבות העניין, ובכלל זאת משך האיחור ומהות הטעם שהוצג להגשתו של ההליך באיחור, כמו גם מידת הסתמכותו של הצד שכנגד וסיכויו הלכאוריים של ההליך (ראו: בר"מ 6094/13 מדהנה נ' המשרד לקליטת עליה (10.12.2013)).

10. אחד מן השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבוחנו בקשה להארכת מועד הוא מועד הגשתה של הבקשה בכלל, והאם היא הוגשה טרם חלוף המועד להגשתו של ההליך הערעורי, בפרט. אכן, בקשות להארכת מועד לנקיטת הליך ערעורי המוגשות טרם חלוף המועד להגשתו של ההליך תבחנה באהדה (ראו, למשל: רע"א 1054/21 מרדכי נ' אלוני, פסקה 15 (25.3.2021); בש"א 4295/21 עדין פיורה השקעות (1996) בע"מ נ' פלג פיתוח מקרקעין בנהריה, פסקה 2 (27.6.2021)). זאת, בין השאר, משום שיש בבקשות מסוג זה כדי לצמצם את הפגיעה הפוטנציאלית בהסתמכות בעלי הדין על סופיות הדיון ואת הנזקים שעלולים להיגרם מהסתמכות זו.

11. אולם, לא כל בקשה להארכת מועד שהוגשה טרם חלוף המועד להגשתו של ההליך הערעורי תתקבל "אוטומטית" ועל בית המשפט לבחון את מכלול נסיבות העניין. כך, בין השאר, יש לתת משקל למועד שבו הוגשה הבקשה, וכפי שצוין לאחרונה על-ידי כב' הרשם ר' גולדשטיין "כאשר בעל-דין בוחר להגיש בקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי ימים ספורים בלבד עובר למועד האחרון להגשת ההליך, דהיינו ב'דקה התשעים', הרי שיש ליתן לכך משקל בעת בחינת הבקשה לגופה ומצופה מאותו בעל דין לספק הסבר משכנע להגשת הבקשה בעיתוי זה" (בש"א 3064/21 שיכון ובינוי נדל"ן בע"מ נ' רשות מקרקעי ישראל, פסקה 6 (6.5.2021)).

12. בנוסף, אף בבקשה להארכת מועד לנקיטת ההליך המוגשת טרם חלוף המועד להגשתו של ההליך ערעורי, על בית המשפט לבחון האם הבקשה מעלה "טעמים מיוחדים" המצדיקים היעדרות לה. פסיקתו של בית משפט זה בשאלה מה ייחשב כ"טעם מיוחד" המצדיק הארכת מועד להגשתו של ההליך ערעורי היא ענפה ונרחבת ואין זה המקום להידרש לכל פרטיה. אולם, לענייננו חשוב להדגיש כי העובדה שבקשה להארכת מועד הוגשה טרם חלוף המועד להגשתו של ההליך אינה מהווה כשלעצמה "טעם מיוחד" להארכת מועד. לא למותר לשוב ולהזכיר כי נקודת המוצא היא שבעל דין נדרש להקפיד

ולעמוד במועדים הקבועים כדין להגשת הליכים ערעורים, וזאת לשם הגשמת מטרות של יעילות, ודאות וסופיות ההליך וכן למען קידום ניהולה של מערכת משפט סדירה, יעילה ותקינה. משכך, גם על בעל דין הפונה בבקשה להארכת מועד להגשתו של הליך ערעורי בטרם חלוף המועד להגשתו, ובוודאי כזו המוגשת ב"דקה ה-90", חלה החובה לפרט את הנימוקים העומדים בבסיסה כדבעי תוך תמיכתם בתצהיר כדין (ראו מהעת האחרונה: בש"א 3474/21 ברוש נ' כליפה (23.5.2021); בש"א 3523/21 קוריאה מוטורס ישראל בע"מ נ' אונגר (23.5.2021); בש"א 3844/21 פלוני נ' בי"ח מקאסד (2.6.2021); בש"א 3964/21 פלוני נ' פלוני (8.6.2021)).

13. חרף האמור, בענייננו, טענות המבקשים בגדרי הבקשה להארכת מועד הועלו בכלליות ולקוניות, ללא הפירוט הנדרש וללא תמיכה של תצהיר כדין. כך, מצופה היה מן המבקשים כי טענותיהם באשר לחילופי ייצוג יפורטו כדבעי לרבות המועד שבו הוחלף הייצוג והמאמצים שנעשו לצורך הסדרתו; כי הטענות בדבר הצורך לגייס כספים יפורטו ויתמכו בתצהיר מתאים; וכי טענותיהם לשיבושים שנוצרו כתוצאה ממבצע "שומר החומות" יפורטו וייתמכו אף הן בתצהיר ובאסמכתאות רלוונטיות.

מועד המצאת הבקשה למשיבים

14. הבקשה להארכת מועד הוגשה כאמור יום אחד בלבד לפני חלוף המועד להגשת הערעור. בנסיבות אלה, מצופה היה מן המבקשים כי ימציאו את הבקשה להארכת מועד לידי המשיבים בד בבד עם הגשתה לבית משפט זה, וזאת על מנת לאפשר לבית המשפט להכריע בבקשה לפני חלוף המועד להגשתו של הערעור ולאחר קבלת תשובות הצדדים (ככל שבית המשפט יחפוץ בכך). בעניין זה לא למותר להפנות לתקנה 35(א) לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים אשר קובעת כך:

"כתב בי-דין המוגש לבית המשפט יומצא במישרין לשאר בעלי הדין, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שלושה ימים מיום הגשתו לבית המשפט, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה".

והשוו לתקנה 160 לתקנות סדר הדין האזרחי 2018. זאת ועוד, בסעיף 4 להנחיות

נשיאת בית המשפט העליון מיום 1.1.2021 נקבע כך:

"בכל הליך או בקשה בהליך המוגשים לבית המשפט העליון, יצוין בפתח הדברים על ידי עורך המסמך, כי עותק מכתבי בית הדין הומצא ליתר בעלי הדין בד בבד עם המצאתם לבית המשפט, או שבעל הדין או מי מטעמו התחייב בכתב להמצאתם המיידית".

15. חרף האמור לעיל, המבקשים המציאו את הבקשה שבכותרת למשיבים רק למחרת הגשתה, באופן שמנע מבית המשפט להכריע בבקשה להארכת מועד בטרם חלוף המועד להגשתו של הערעור, ואשר העמיד הן את המשיבים והן את בית המשפט בפני עובדה מוגמרת. אף שפנייתם של המבקשים למשיבים טרם הגשת הבקשה להארכת מועד, לצורך קבלת עמדתם, אכן מרככת את הפגיעה באינטרס ההסתמכות של המשיבים על סופיות פסק הדין, אי המצאתה של הבקשה בד בבד עם הגשתה גרמה לכשל הדיוני המתואר לעיל. התנהלותם זו של המבקשים מהווה נתון שיש להביאו בחשבון בבחינת הבקשה להארכת מועד (ראו והשוו: בש"א 8087/19 פלוני נ' פלונית, פסקה 6 ((16.12.2019)).

16. אודה כי חכתי בדעתי האם יש מקום להיעתר לבקשה חרף האמור וזאת בהתחשב בכך שעסקינן בערעור בזכות, נוכח אופי ההליך והסוגיות המועלות בו, ובהתחשב בכך שהבקשה הוגשה למעשה בתוך המועד להגשתו של הערעור. אולם, לאחר ששקלתי בדבר, נותרתי בדעה כי אין מקום בנסיבות המקרה דנן להיעתר לבקשה. התנהלותם הדיונית של המבקשים, שכללה הגשת בקשה להארכת מועד במתכונת שתוארה לעיל, היינו ביום האחרון לפני פקיעת המועד להגשתו של הערעור, מבלי להמציאה לצד שכנגד במקביל להגשתה, מבלי לפרט בה את נימוקי הבקשה כדבעי (להבדיל מהעלאת טענות כלליות ולא מפורטות) ומבלי לתמוך אותה בתצהיר – אינה מתיישבת עם הפנמת החובה לכבד את המועדים הקבועים בדין. בהיעתרות לבקשה בנסיבות אלה יש כדי לעשות את המועדים הקבועים בדין לפלסתר ואת בית המשפט ל"חותמת גומי". לא למותר להדגיש כי התנהלותם של המבקשים שתוארה לעיל, היא זו שמנעה מבית המשפט להכריע בבקשה עוד בטרם חלוף המועד להגשתו של הערעור, ובכך אין להם להלין אלא על עצמם.

17. בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם, אציין כי יש בהתנהלות המבקשים כדי לגרום לבזבוז זמן שיפוטי, משאב ציבורי יקר המצוי בחסר, וכפועל יוצא מכך אף משום פגיעה בזכות הגישה לערכאות של בעלי דין אחרים שמצוקתם קשה ומצדיקה דיון (השוו: בש"א 5842/20 כוכבי נ' כוכבי (30.8.2020); בשג"ץ 3660/18 כצמן נ' פרקליטות המדינה (10.5.2018)). יפים לענייננו הדברים שצינתי לאחרונה ברע"א 2599/21 התרסי נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, פסקה 8 (26.5.2021):

"[...] בנוסף לשיקולים למתן הארכת מועד שפורטו בפסיקתו הענפה של בית משפט זה, המתמקדים במערכת היחסים בין הצדדים להליך והנסיבות הפרטניות של כל

מקרה ומקרה, כעת, עם כניסתן של התקנות החדשות לתוקף, יש להוסיף ולאזן את האינטרסים של בעלי הדין אל מול האינטרס הציבורי. [...] כנגזרת מכך, בבקשה להארכת מועד לנקיטת הליך ערעורי על בית המשפט לשקול אף את ההחצנות של הבקשה על המערכת המשפטית כולה. ודוק, הליכים המוגשים שלא במועד יוצרים שיבושים במערכת המשפט ומעמיסים התדיינויות נוספות ביחס לשאלת המועדים, שיש בהן כדי להשפיע לרעה על מהירות ויעילות ההתדיינות בהליכים אחרים שהוגשו במועד".

18. הבקשה שבכותרת נדחת אפוא. המבקשים יישאו בהוצאות המשיבות 1-2 ו-9-7 בסך של 750 ש"ח ובהוצאות המשיבות 4-6, 14 ו-16 בסך של 750 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ח בתמוז התשפ"א (8.7.2021).

שרית עבדיאן

ר ש מ ת